

Editoriál

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

dostáva sa Vám do rúk posledné číslo trinásteho ročníka vedeckého časopisu Zdravotnícke listy. V poslednom čase vnímame nielen u denných periodík, ale aj u vedecko-populárnych časopisov pozoruhodný trend: písanie tých istých článkov spred určitej, definovanej doby: „čo písali noviny XXX v roku 1925“. Väčšinou nasleduje text, ktorý odzrkadľuje udalosti, názory, nálady a úroveň doby. Takmer vždy sa človek pousmeje nad jeho zastaralou insitnosťou a s radosťou sa vráti do roku 2025. Prečo? Preto, lebo doba je už inde. A nemusí to byť návrat o sto rokov, častokrát stačí pred rok 1989 alebo aj menej. Ale je to tak vždy?

Skúsme sa teraz aj my, redakcia časopisu Zdravotnícke listy, vrátiť o desať rokov späť, do roku 2015. Úvodník posledného, štvrtého čísla vtedajšieho tretieho ročníka napísal rektor TnUAD, ktorý v ňom okrem iného uviedol:

„Poslaním univerzít je tvoriť poznanie a poskytovať verejnosti vedomosti o význame o prosperite civilizovaných technologických zariadení, ale tiež o nenahraditeľnom význame humanitných prvkov spoločnosti, harmónii ľudskej kultúry a prírody, humanizmu a ľudských slobodách prostredníctvom vzdelávania, výskumu a inovácii. Oblasť zdravotníctva a výskumu uskutočňovaného v tejto oblasti je o to náročnejšia, pretože sa za ňou skrývajú nielen čísla, hladiny štatistickej významnosti a hypotézy, ale pozorný čitateľ medzi riadkami dokáže prečítať mnohé ľudské osudy ako aj cestu. Cestu za novými poznatkami, inováciami, za lepšou kvalitou života, ktorá nie je priamočiara, ale je plná prekážok v zmysle pojmov charakteristických pre dobu, v ktorej žijeme ako je udržateľnosť, nedostatok ľudských zdrojov, či nedostatočné financovanie. Pridaná hodnota je však následne „na nezaplatenie“. A preto veda a výskum nie sú mnohokrát iba povinnosťou, ktorú si vyžaduje spoločnosť, ale v mnohých prípadoch sa jedná predovšetkým o vášeň, ktorá nás poháňa ísť neustále ďalej a vpred. Preto spojenie vedy, vzdelávania a praxe je poslaním a v súčasnosti nevyhnutnosťou v každej inštitúcii, ktorá má ambíciu uskutočňovať transfer poznatkov do života spoločnosti, ale aj do osudu jednotlivca.... Žijeme v dobe, ktorá vďaka technológiám je príliš rýchla a na krátke zastavenie akoby nebol ani čas. Tak sa zvykne hovoriť. Doba je však taká, akí sú ľudia, ktorí v nej žijú.“

Po desiatich rokoch môžeme konštatovať, že uvedené myšlienky nestratili nič zo svojej aktuálnosti napriek tomu, že ich píšeme a zdieľame na softvéroch novších, vyspelejších a dokonalejších. Kontinuita objavovania krásy múdrosti a rozmyšľaním o dobrom je tak aj naďalej našou jasnou cestou v dnešnej technologicky dynamickej dobe. Pretože *doba je vždy taká, akí sú ľudia, ktorí v nej žijú.*

Zároveň ďakujeme všetkým našim čitateľom za priazeň počas celého kalendárneho roka 2025.

Redakcia